

I §§ 2-6 angives de handlinger eller undladelser, for hvilke en minister efter denne lov kan drages til ansvar, resp. visse betingelser herfor. § 2 omhandler kongelige beslutninger og andre regeringshandling og angiver, under hvilke omstændigheder en minister er ansvarlig for sådanne, ved medunderskrift (stk. 1) eller ved medvirken (stk. 2). Særskilt omhandles i § 3 ansvar for passivitet over for beslutninger i statsråd (ministerråd), i § 4 undladelser af lovpåbudte regeringshandling og i § 5 misligholdelse af oplysningspligten over for folketinget, medens § 6 omhandler de handlinger eller undladelser — egne eller underordnede — for hvilke en minister i øvrigt er ansvarlig.

§ 7, stk. 1, indeholder en generel angivelse af gerningsindholdet, og

§ 7, stk. 2, omhandler de subjektive betingelser for, at ansvar kan gøres gældende over for en minister i de tilfælde, hvor der ikke netop — som i § 6, nr. 3 — pålægges denne et objektivt ansvar for andres — underordnede — handlinger og undladelser.

§§ 8 og 9 omhandler sanktionsmulighederne, straf, embedsfortabelse og erstatning.

Om lovforslagets titel og dets enkelte paragraffer bemærkes følgende:

Til lovforslagets titel.

Den omstændighed, at de skiftende grundlove efter at have fastslået, at ministrene er „ansvarlige for regeringens førelse“, benytter ordet, at „Deres ansvarlighed bestemmes nærmere ved lov“, bør næppe føre til, at man fastholder og derved med urette fastslår som godt dansk sprog ordet „ansvarlighed“, der er en unødvendig germanisme (Verantwortlichkeit), uden nogen betydningsforskel fra det stærkere og bedre ord „ansvar“, jfr. f. eks., at der i aktieselskabsloven tales om bestyrelsens *ansvar*, ikke ansvarlighed. Under hensyn dels til, at lovforslaget i første række tager sigte på ministres *strafansvar*, hvortil knyttes — foruden en bestemmelse om embedsfortabelse — som et naturligt appendiks bestemmelser om erstatningsansvar, dels til, at det forekommer naturligt og ikke uden betydning allerede i lovens titel at bringe til udtryk, at det her drejer sig om andet end det parlamentariske ansvar, foreslås som titel: Lov om ministres strafansvar. Derved imødekommes samtidig det hensyn, at det må anses for juridisk ufuldkomment at anvende begrebet „ansvar“ generelt uden at angive, om der er tale om ansvar til straf eller til erstatning, evt. til begge dele.

Til § 1.

Forslagsstillerne har fundet det rigtigt og nærliggende, at der ved de indledende ord gives udtryk

for, at loven er knyttet direkte til påbuddet i grundlovens § 13 om, at ministrenes ansvar for regeringens førelse bestemmes nærmere ved lov. Til præcisering af afgrænsningen over for reglerne i borgerlig straffelov fastsættes, at dennes §§ 155-157 — om misbrug af offentlig tjenestestilling, undladelser og grov eller oftere gentagen forsømmelse m. v. i offentlig tjeneste — erstattes af denne lov. Jfr. i øvrigt § 8 med bemærkninger.

Til § 2.

I stk. 1, der svarer til § 2, 1. punktum, i lov nr. 92 af 15. marts 1939 med enkelte redaktionelle ændringer, er det fundet rimeligt at præcisere bestemmelsen i grundlovens § 14, sidste punktum, om selve den eller de kontrasignerende ministres ansvar for skriftlige kongelige beslutninger vedrørende lovgivningen og regeringen.

Stk. 2, der med forskellige ændringer svarer til § 2, 2. punktum, i loven af 1939, omhandler andre ministres ansvar for medvirken ved *tillivelsen* dels af de i stk. 1 omhandlede skriftlige kongelige resolutioner, dels af andre regeringshandling; det vil i realiteten sige *andre ministres* beslutninger, idet en kongelig resolution er uden statsretlig eller forvaltningsretlig gyldighed, hvis den ikke foreligger skriftligt.

Med hensyn til omfanget af ansvaret for *medvirken* må det anses for tilstrækkeligt og klarest for fortolkningen at henvise til reglerne herom i borgerlig straffelovs kapitel 4.

Den minister, der inden for sit eget forretningsområde har foretaget udførelseshandling på grundlag af en beslutning, for hvilken en anden minister er direkte ansvarlig, omfattes ikke af § 2, men vil efter omstændighederne kunne drages til ansvar i henhold til § 6, nr. 1, forudsat at de subjektive betingelser herfor efter § 7, stk. 2, er til stede.

Til § 3.

Bestemmelsen svarer med visse ændringer til loven af 1939 § 3. Medens ansvaret efter § 2 omhandler enhver beslutning, hvad enten den er truffet i statsråd (ministerråd) eller uden for dette, omhandler § 3 alene beslutninger, truffet i *statsråd*, jfr. grundlovens § 17, eller *ministerråd*, jfr. grundlovens § 18. Ansvar for beslutninger i de ikke i grundloven omhandlede *ministermøder* vil kunne pådrages efter bestemmelserne i §§ 2, 4 eller 6, nr. 1 a.

I forhold til § 2 indebærer bestemmelsen på den ene side en begrænsning, idet den kun tager sigte på den minister, der har været til stede i rådet, på den anden side en præcisering, idet den fremhæver muligheden for at drage en minister til ansvar også for *passivitet*,